

Tlačová správa

Potenciál úspor energie v okrese Rimavská Sobota je obrovský

Rimavská Sobota, 8.12.2020: Analýza energetických údajov v územiach MAS Malohont, Cerovina, Malý Gemer, Južný Gemer a v meste Tisovec preukázala veľký potenciál úspor energie. Tieto analýzy sú súčasťou pripravovaných nízkouhlíkových stratégií pre tieto regióny, ktoré spolu pokrývajú takmer celý okres Rimavská Sobota. Ak by sa regiónom podarilo tento potenciál využiť, majú šancu stať sa v budúcnosti energeticky sebestačné. Odznelo to na online informačnom dni, ktorý 2.12.2020 zorganizovali Priatelia Zeme-CEPA v spolupráci s Centrom udržateľnej energetiky Rimavská Sobota.

Energetická analýza sa zamerala najmä na sektory, v ktorých dochádza k značnej spotrebe energie: budovy a dopravu, neskôr sa zameria aj na verejné osvetlenie a výpočet potenciálu lokálnych obnoviteľných zdrojov.

Spracovateľom sa podarilo vytvoriť rozsiahlu databázu technických informácií o vyše 12 tisíc využívaných administratívnych, školských a zdravotníckych budovách a bytových a rodinných domoch v 99 obciach a 2 mestách. Celková ročná energetická potreba na ich vykurovanie, prípravu teplej vody a prevádzku všetkých spotrebičov predstavuje vyše 970 tisíc MWh. Až 84 % energie ide na vykurovanie. Ak by sa všetky budovy komplexne obnovili a zateplili, ušetrilo by sa ročne vyše 710 tisíc MWh (73,5 %) energie. V území jednotlivých MAS aj v meste Tisovec sa podiel úspor energie pohybuje vždy v rozmedzí 72 – 74 %.

Znamená to, že existujúce budovy potrebujú približne trikrát viac energie, ako by potrebovali, keby spĺňali tepelno-technické požiadavky pre rovnaké budovy postavené po roku 2016. To isté platí pre ich prevádzkové náklady a vyprodukované emisie skleníkových plynov.

Analýza obsahuje štyri scenáre využívania obnoviteľných zdrojov na krytie energetickej potreby budov, vrátane tzv. bezuhlíkového scenára. Ten uvažuje s vykurovaním 75 % obnovených budov tepelnými čerpadlami (zvyšných 25 % obnovených budov by sa vykurovali biomasou), so solárnou prípravou teplej vody a s inštaláciou fotovoltických systémov na všetky využiteľné časti striech. Tento cieľový scenár reaguje na potrebu dosiahnutia uhlíkovej neutrality do roku 2050. K tomuto cieľu sa Slovensko zaviazalo v júni 2019. Podľa bezuhlíkového scenára by energetické úspory vo všetkých regiónoch presiahli hodnotu 810 tisíc MWh (83,8 % oproti východiskovému roku 2017).

Zaujímavé sú aj zistenia o energetickej spotrebe v doprave. Spotreba fosílnych palív vo všetkých regiónoch v individuálnej automobilovej doprave prevyšuje ich celkovú spotrebu vo verejnej doprave až 7,3-krát, pričom počet osobných áut každý rok rastie. Počet registrovaných osobných automobilov iba v meste Tisovec vzrástol od roku 2010 do roku 2018 o polovicu, a podobne je to aj v ostatných regiónoch.

Analýza sa zamerala na 8 opatrení s cieľom znížiť spotrebu fosílnych palív v doprave. Bezuhlíkový variantu predpokladá uplatnenie zásad hospodárneho jazdenia, zdieľanie časti vozidiel, prechod časti užívateľov individuálnej dopravy na verejnú a výmenu benzínových a dieselových vozidiel za elektromobily. Nutnou podmienkou je však výrazné zníženie celkového počtu osobných áut.

Z doterajších zistení vyplýva potreba veľmi dôsledného zvažovania každého ďalšieho zvyšovania celkovej energetickej potreby regiónov a uvážlivé rozhodovanie o využití finančných zdrojov. Pripravované nízkouhlíkové stratégie sa tak môžu stať cenným zdrojom informácií pre samosprávy v okrese Rimavská Sobota a užitočnou „cestovnou mapou“ k ich bezuhlíkovej budúcnosti.

Kontakt:

Priatelia Zeme-CEPA, o.z.

Daxnerova 508/33, 979 01 Rimavská Sobota

Ing. Oto Veres, regionálny koordinátor / riaditeľ CUE RS (0948 403 328)

Prostriedky na vypracovanie nízkouhlíkových stratégií pre MAS Malohont, Cerovina, Malý Gemer, Južný Gemer a mesto Tisovec získalo Centrum udržateľnej energetiky Rimavská Sobota, n.o. z operačného programu Kvalita životného prostredia financovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Metodickú podporu mu poskytuje združenie Priatelia Zeme-CEPA vďaka podpore z operačného programu Efektívna verejná správa financovaného z Európskeho sociálneho fondu.